

אדצי בעקבות סיפור בריאת העולם

פקה חיים צעירים

גן-לאומי עין חמד

החוברת של:

מקריבים את הטבע אליך

ילדים שלום

היי, אני ארצי, אני שובב, אני כמוכם צעיר, אני יעל,
ואני אוהב לטייל ברחבי ישראל.

הייתי גם בקיסריה, במערת הנטיפים,
במצדה, באפולוניה ובמערות בית גוברין.
במדבר, בחורש, בחוף ובים.
כולם אני נהנה ושומר עליהם גם!

רוצים להצטרף אלי? להיות אבירים וגם לשמור על הסביבה?
רוצים? מצויין? אז בואו נטייל באהבה.

קחו החוברת, קחו גם עט
וביחד אל המבצר שבגן לאומי עין חמד נצא כעת.
בדרך תלמדו איך מטיילים נכון וגם נהנים,
ותצטרפו אלינו כ"פקחים צעירים".

אז קדימה:

הרימו רגליים וקרניים, קחו עט והורים.
יוצאים לדרך לפתור חידות ומיסתורים.
וכשתסיימו את כל המשימות תוכלו להתייצב
לטקס ההתחייבות, שהוא יום חג,
לקבל התעודה וגם את התג.

שלכם באהבה וחיבוק,
ארצי

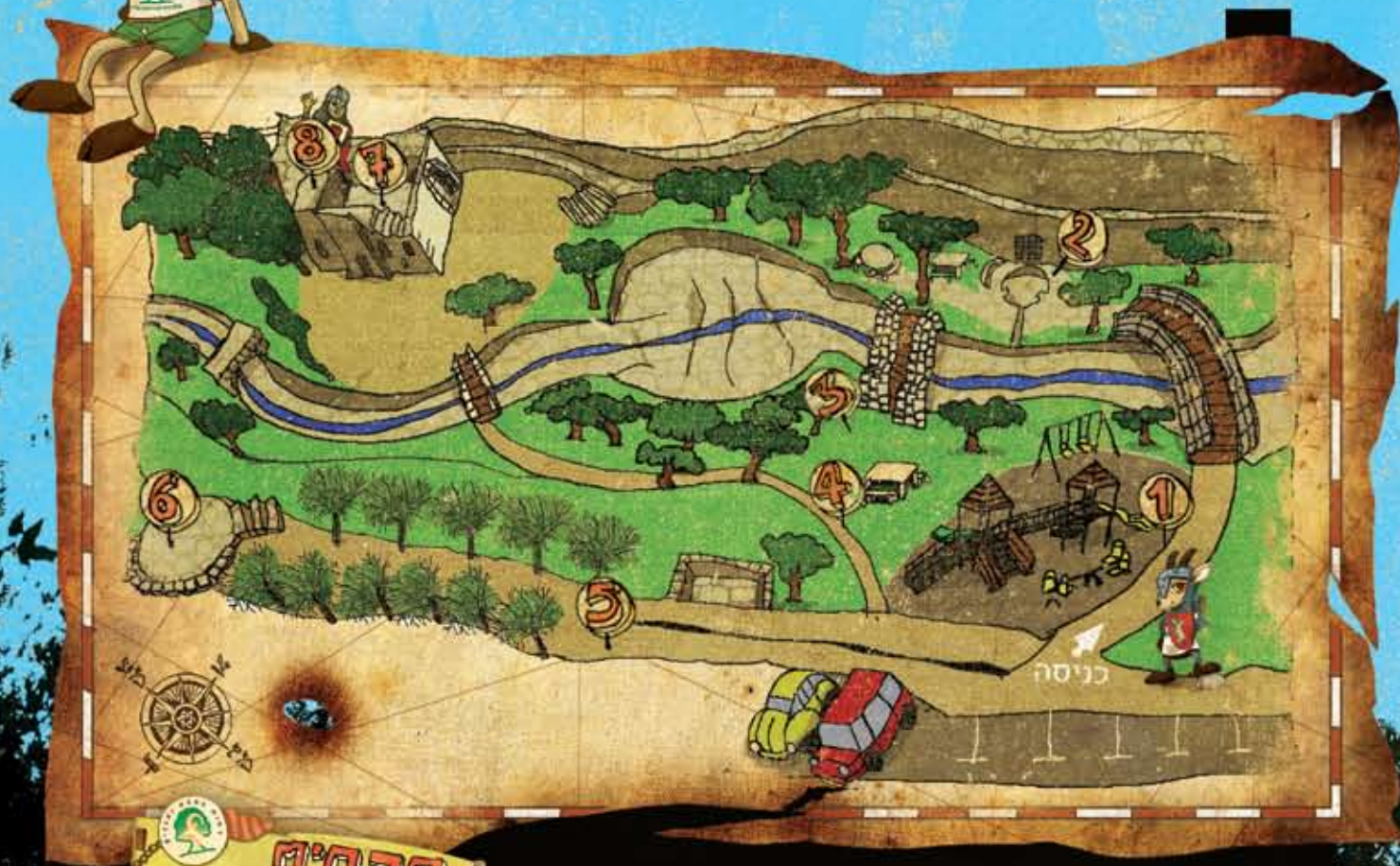

היי חברים. זו מפת גן לאומי עין חמד. בואו נסמן את הדרך שאותה נעשה יחדיו.

« משימה 1 : היום הראשון של הבריאה

והארץ היתה תהו ובהו - אז בואו נעשה סדר בטיול

סמנו את הדרך על המפה לפי סדר התחנות.

פקחים צעירים
גן-לאומי עין חמד

התחלת המסלול: מגרש המשחקים. עוברים בדרך הבטון, ומשם על הגשר לצד השני של נחל כסלון. הולכים לאורך השביל ומגיעים דרך הדשא לבריכות ולמעין "עין חמד" החצוב בסלע. מטפסים שמאלה, ממשיכים אל הכביש הצר, חוצים אותו ועולים ימינה בדרך שבין האורנים עד שמגיעים לנקודת תצפית. משם חוזרים באותה הדרך עד לכביש. יורדים בכביש לכיוון המבצר. כשהכביש מסתיים חוצים בגשר הקטן את חורשת עצי הדולב וממשיכים למבצר.

קדימה, מתחילים. התחילו ללכת לכיוון שביל הבטון שבקצה הצפוני של החנייה (ליד מתקני השעשועים)

«משימה 2»

"ויהי מבדיל בין מים למים"

עיברו את גשר המתכת שליד מתקני המשחק.
לכו על השביל עד שתגיעו לניקבה קטנה
שבתמונה (מימינכם). הסתכלו בה וחישבו על
מקור המילה "ניקבה".

«הידעת:

עין חמד נקראת על כך על שום מעיינות החמד.
בשפת הצלבנים: מים = אקווה יפים = בלה
גם האבירים נהנו מנוף המקום וממקור המים.

שבו לרגע וחישבו על חידת הפירמידה שלמטה, שכולה "מים".
הוסיפו בכל פעם אות אחת חדשה לתחילת המילה הקודמת

1. הנחלים זורמים אליו

2. זורמים בנחל

3. מילה נרדפת ל"רקיע"

4. אנשים מחכים כל חורף למים שירדו מהשמים

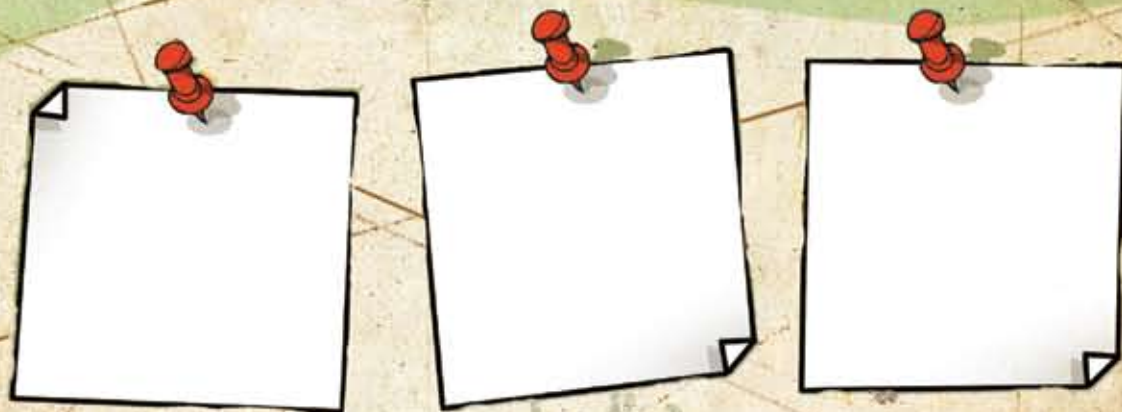
קדימה, ממשיכים בשביל, חוצים הגשרון ממול לשלט של מעיין עין חמד.
נסו לזהות את הנקודה שממנה נובעים מי המעיין בחורף.

« משימה 3 : היום השלישי לבריאה

תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֶּרַע זָרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ

בגן הלאומי ישנם מיני צומח שונים, ביניהם צמחי מים, שיחים, פרחים, דשא ועצים. מבין שלל העצים, ישנם במסלול הטיול שלכם עצים בעלי פירות למאכל ועצי סרק (שאינם למאכל לאדם). עצי פרי כוללים למשל תפוז, זית, רימון, מנגו, ושקדיה. עצי סרק כוללים אלון, דולב, צפצפת הפרת, ואורן. מצאו עצי סרק, אספו את עליהם שנשרו על הקרקע (פקחים צעירים אינם קוטפים בגן לאומי), ביחרו שלושה עלים שונים בצורתם וציירו:

« משימה 4 : היום הרביעי של הבריאה

יהי מארת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים

כל עונה היא חגיגה אחרת אצלנו בעין חמד. יש קשר בין העונה לבין מה שאתם רואים.
הסתכלו על שני האיוורים ומצאו 6 הבדלים.
רמז: רוב ההבדלים קשורים לשוני בין עונות השנה.

« משימה 5

ונהר יצא [...] להשקות את-הגן

בהר יש שתי שכבות של סלע. אחת קשה אבל יש בה סדקים. השנייה רכה אבל אטומה לחילחול (לכניסת) מים. בני האדם מצאו את הסדק שממנו יצאו המים, הרחיבו אותו ויצרו בריכת אגירה שממנה לקחו מים (לשתייה למשל) או הפנו ממנה תעלות להשקיית השדות.

העבירו קו בין המושגים למיקומם בציור

« המשיכו לכביש וממנו עלו בדרך העפר
בינות לאורנים. שימו לב לחץ המכוון

« משימה 6 : היום החמישי של הבריאה

וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל-חיה הרמשת על-הארץ

לאורך השנים השתמש האדם במקום לצרכיו, ניצל את מי המעיין, אכל פירות העצים ונח בצילם.
מיצאו את עמדת התצפית שבתמונה, נוחו לרגע והסתכלו סביב.

השקיפו אל הנוף. כיום, כמו בעבר, מנצל האדם את סביבתו לצרכיו.
כתבו לפחות ארבעה דברים הנראים לעין מנקודת התצפית, שנעשו על-ידי האדם:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

«הידעת:

האם שמעתם בעבר את המושג "פיתוח בר קיימא"?
מדובר בניצול חכם ומתחשב של משאבי הטבע, יחד עם שימורו לטובת הדורות הבאים.

« חיזרו באותה דרך, פנו שמאלה עם הכביש עד שתגיעו אל דלת העץ של המבצר.

« משימה 7 : היום השישי של הבריאה »

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם

היכנסו דרך דלתות העץ (שהן חדשות) למבנה המבוצר שהוא בן למעלה מ-800 שנים ונבנה על ידי האבידים הצלבנים, שנקראו הוספיטלרים.

המבנה מלבני. איך תמדדו את שטחו? צעדו מחוצה לו לאורך ולרוחב. כל 3 פסיעות של ילד הם בערך מטר אחד. **התוכלו למצוא את השטח?**

רישמו אותו באיור.

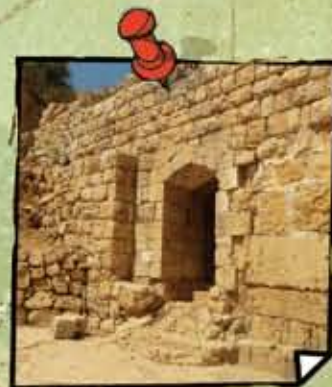
כנסו לחצר המבנה המבוצר דרך דלת העץ, ועימדו כשגבכם אל דלת העץ
חברו בקו בין המושגים והתמונות לשרטוט

מדרגות לקומה השנייה
(סכנה! אסור לעלות)

כניסה ראשית

כניסה לאולם ימני

ספסל צמוד לקיר

מלט עתיק לחיזוק האבנים
בצורת אידרת (שלד) דג

כניסה לאולם שמאלי

**פקחים
צעירים**
גן-לאוצ' עין חמד

« משימה 8 »

לדעת טוב ורע

עמדו ליד המדרגות המעלות אתכם לאולם ב' (מצד ימין).
התבוננו היטב באבנים שמהן יצרו את קשת הכניסה ונסו
לחפש סימנים חרוטים על האבן.

רוצים דוגמה? הסתכלו בתמונה.

מהם הסימנים האלה?

הסימנים אינם גרפיטי או מעשה
הרס. הארכיאולוגים קוראים להן "תווי סתתים".
אלו סימנים שסחת האבן (בעל המקצוע שחתך
ויוצר את האבנים כדי שניתן יהיה לבנות בהם)
סימן כדי שבסוף היום ידעו כמה אבנים
הבין ולפי זה ישלמו לו.

גם בקשת של הפתח לאולם השני (ממול,
כניסה לאולם א') ישנם סימנים.

המשימה: מצאו וציירו לפחות 6 סימנים שונים.

« משימה 9 »

ויתחבא האדם ואשתו [...] בתוך עץ הגן

מלים רבות שפגשתם בסיור התחבאו להן. הן מופיעות מלמעלה למטה ולהיפך, ומימין לשמאל ולהיפך. אותיות סופיות (ף, ק, ס, צ) נרשמו כאותיות רגילות. האם הצלחתם?

ג	נ	ל	א	ו	מ	י	מ	י	ר
פ	ח	ו	ה	ע	י	צ	ל	פ	ל
פ	ל	א	ב	י	ר	ר	פ	ר	ט
כ	ס	ל	ו	נ	ש	א	ח	א	י
ז	ב	ן	ר	ח	ג	ז	ר	ש	פ
ז	פ	נ	צ	מ	פ	ש	ו	נ	ס
מ	ע	ר	ה	ד	ו	ל	ב	י	ו
ז	פ	י	ר	ו	ש	ל	י	מ	ה

המלים (לפי א"ב)

אביר, אלון, ארצי, גן לאומי, גשרים, דולב, הוספיטלרים, חוה, חרוב, ירושלים, כסלון, מים, מערה, נחל, עין חמד, צל, ראשנים

«חשיבה 10: איך פקחים צעירים שומרים על הסביבה?»

היי חברה, שנייה לפני שמסיימים וחוזרים יש לי משהו חשוב שאני רוצה שתדעו.
בספר בראשית כתוב "ויקח ה' אלקים את-האדם וינחהו בגן-עדן לעבדו ולשמרו".
גם אנחנו יכולים ליהנות בטיול אבל חייבים לשמור!

כשתפגשו את הסמל הזה - ברחבי ישראל דעו שהגעתם למקום מיוחד
שצריך לשמור עליו ולשם כך הכירו את כללי שנ"ה טובה:

1. ש - שביל. ללכת בשביל כדי לא לפגוע בעתיקות ושאתם לא תיפגעו.
2. נ - ניקיון. הלכלוך לא נעים לאנשים ופוגע בחיות.
3. ה - הסתכלו ואל תגעו בצמח, בחי, בפסיפס או בחומה העתיקה, כדי שישארו גם לילדכם בעוד שנים רבות.

עכשיו, כשתיכף תהיו בעצמכם פקחים צעירים - עליכם לשים לב ולשמור היטב על הסביבה.
התבוננו באיורים והקיפו בעיגול התנהגויות מזיקות של מטיילים שאותם ראיתם בביקור שלכם
בגן לאומי עין חמד.

יזומה ותלויה: חנוך ברקת | מליכה: איל מסרי | איור ויצוב: נעה קאסוטו הרשטיין

גזר ושאר גזר ושאר

התחייבות הפקחים הצעירים

אני, פקח/ית צעיר/ה בארץ ישראל,
אמשיך לבוא לטבע, להכיר ולטייל.
אספר לילדים אחרים, לקרובים ושכנים
על מה שלמדתי ועל "פקחים צעירים".

אני מתחייב/ת לשמור בכל האתרים
על בעלי החיים, העצים, הפרחים,
להתנהג בשמורות ובגנים בצורה נאותה
ולדאוג שהסביבה תהיה נקייה.
לכבד את הטבע ואת כל אוצרותיו
בכל מקום ובכל מצב.

על החתום _____

_____ גן לאומי עין חמד

תאריך _____

ניתן באתר _____

שם הפקח _____

חתימת הפקח _____

